

Riigikantselei

Teie: 27.05.2026 nr Riigikogu
27.05.2026 nr 2-3/15-551;
Riigikantselei 27.05.2026 nr 7-1.2/26-
01100

Meie: 9.06.2026 nr 8-5/26/2915-2

**Vastus riigikogu liikme Aleksei Jevgrafovi esitatud
kirjalikule küsimusele haridus- ja teadusministrile
(KK 551)**

Austatud Aleksei Jevgrafov

Täna Teid pöördumise eest! Oma kirjas väljendate muret koolieelsete lasteasutuste probleemide üle eestikeelsele õppele üleminekul, samuti, et koolieelse hariduse väärtustamine Eestis on jäänud tagaplaanile.

Vastan Teie küsimustele järgmiselt.

- 1. Kuidas hindab Haridus- ja Teadusministeerium olukorda, kus lasteaiaõpetajatele langeb eestikeelsele õppele ülemineku tingimustes täiendav vastutus abiõpetajate sisulise juhendamise ja väljaõpetamise eest, ning kas Teie hinnangul ei sea see ohtu nii õpetajate töökoormuse taluvust kui ka eestikeelse hariduse kvaliteeti kõige varasemas haridusastmes?**

Lasteaiad on eestikeelsele õppele üle läinud täies ulatuses alates 2024/2025 õppeaastast.

Abiõpetajate sisuline juhendamine ei sea ohtu ei õpetajate töökoormuse taluvust ega eestikeelse hariduse kvaliteeti, kui töökorraldus on selgelt läbi mõeldud, õpetajatele on tagatud vajalik metoodiline ja keeleline tugi ning juhtkonna toetus.

Kolleegi, praktikandi või alustava õpetaja juhendamine on õpetajatöö loomulik osa nii koolis kui ka lasteaias. Eestikeelsele õppele üleminekul võib juhendamise vajadus ajutiselt suurened, kuid seda käsitletakse meeskonnatöö osana. Oluline on, et lasteasutuse juhtkond kujundab töökorralduse läbimõeldult, abiõpetajate kaasamine õppeprotsessi toimub süsteemselt ning koormuse mõju jälgitakse ja vajadusel kohandatakse.

- 2. Kas Haridus- ja Teadusministeerium nõustub, et koolieelsetele lasteasutustele on eestikeelsele õppele üleminekul pandud väga suur vastutus, kuid samal ajal on riiklik tähelepanu ja toetus olnud võrreldes üldhariduskoolidega ebapiisav?**

Koolieelsel lasteasutusel on väga suur roll lapse arengu toetamisel, kaasa arvatud eestikeelsele õppele ülemineku ajal. Alushariduse asutuste pidaja on üldjuhul kohalik omavalitsus. Pidajad annavad haridusasutuste juhtidele ja õpetajatele nõu koolikorralduslikes küsimustes.

Riik on üleminekut toetanud sihipäraselt pakkudes nii metoodilist tuge kui ka tasuta koolitusi.

Koostatud on põhjalik eesti töökeelele üleminekut ja [eestikeelset õpet toetav alushariduse e-käsiraamat „AlusEst“](#), lasteaedades eesti keele õpet [toetav metoodiline materjal „Minu keelesammud“](#), mida on kõigile lasteaedadele jagatud, lisaks on ilmunud [lasteaia rutiintegevuste õppematerjal](#). Lisaks toetavad lasteaedasi riigi poolt rahastatud [piirkondlikud LAK-õppe metoodikakeskused](#), nt Narvas asuv [Lasteaed Sädeke](#) ja sügisest pakub tuge ka [Tartu Ülikooli Narva Kolledži metoodikakeskus NARMEK](#). Metoodikakeskused võimaldavad õpetajatel üksteise parimatest praktikatest õppida ja kogemusi vahetada, sh tutvustatakse metoodikakeskustes ka metoodilisi ja õppematerjale.

Eestikeelsele õppele ülemineku raames toetab Haridus- ja Teadusministeerium õppeasutusi õppevara soetamisel. Lasteaedu toetati eestikeelsele õppele ülemineku esimesel aastal (2024), mil pidaja sai taotleda rahalisi vahendeid õppevara soetamiseks laste arvust lähtuvalt. Kokku eraldati koolieelsetele lasteasutustele 1 534 300 eurot, sh nt Narva linnale 191 900 eurot.

Haridus- ja Teadusministeerium eraldab pidajate kaudu lasteaedadele, üldhariduskoolidele ja kutseõppeasutustele toetust, et haridusasutused pakuksid täiendavat eesti keele õpet eesti keelest erineva emakeelega ning rändetaustaga lastele ja õpilastele. Toetust tohib kasutada õpetaja tööjõukuludeks või lisatöö tasustamiseks täiendava keeleõppe korraldamisel. Seda toetust ei saa taotleda Ida-Virumaa omavalitsused, kes saavad lisavahendid palgatoetusena.

Seega on tegemist ühise vastutusega: riik loob raamistikku ja pakub tuge, KOV kui pidaja vastutab töökorralduse ja ressursside tagamise eest ning lasteasutus korraldab igapäevast õppetööd.

Nii [pidajaid](#) kui ka [alusharidusasutusi](#) teavitatakse regulaarselt erinevatest meetmetest, millega riik tuge pakub. Linkidena on lisatud selle õppeaasta viimased ehk juunikuu uudiskirjad.

3. Milliseid täiendavaid meetmeid plaanib riik rakendada just lasteaedade toetamiseks, sealhulgas õpetajate ja abiõpetajate ettevalmistuse, täiendkoolituse ning töökoormuse vähendamise osas?

Töökoormuse kohandamise kohta annab [alusharidusseadus](#) võimaluse pidajatel ja lasteaia või lastehoiu juhil korraldada tööd konkreetse lasteaia vajadustest lähtuvalt.

Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Euroopa Liidu kaasrahastatud programmi „[Eesti keele õpe ja keeleõppe arendamine](#)“ ehk „[Keelesamm](#)“ raames on korraldatud ja kavandatud mitmeid erinevaid [lasteaiaõpetajate täienduskoolitusi](#), sh meeskonnakoolitusi, kogemuste jagamise seminare. Perioodil 2024 – 2026 on lasteaedade töötajatele mõeldud õpisündmustel olnud 2020 osalejat, neist 11% Ida-Virumaalt ja 6,3% Narvast.

2026.a. sügisel algab [täienduskoolitus, mis on mõeldud lasteaia abiõpetajatele](#) ja see viiakse läbi Tallinnas ja Narvas.

Selleks, et õpe ja tegevused toimuksid ka siis, kui lasteaiaõpetajad on täienduskoolitusel, on lasteasutustel võimalik [Asendusõpetajate Programmi \(ASÕP\)](#) kaudu leida täienduskoolitusel olevale õpetajale asendus. ASÕP-i tegevust rahastatakse eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskava raames ning nende asendusõpetajate töötasu õppeasutus maksma ei pea.

Lisaks tasuta täienduskoolitustele ja arenguprogrammidele on lasteaedade juhtidel ja õpetajatel võimalik kutsuda appi [keelevaldkonna metoodilisi nõustajaid](#), samuti Haridus- ja Teadusministeeriumi strateegilisi nõustajaid, kes toetavad õpetajaid ja lasteaedade juhte eestikeelse rühmatöö rakendamisel.

4. Kas Teie hinnangul võiks mudel, kus lasteaia rühmas töötab kaks õpetajat, kellel mõlemal on vähemalt C1-tasemel eesti keele oskus ning vajalikud pedagoogilised kompetentsid, toetada eestikeelsele õppele üleminekut senisest tõhusamalt? Milliseid meetmeid peab riik vajalikuks rakendada, et sellise mudeli kasutamine koolieelsetes lasteasutustes ei jääks kohalike omavalitsuste piiratud rahaliste võimaluste taha?

Haridus- ja Teadusministeeriumi hinnangul võib kahe C1 tasemel keeleoskuse ja vajalike pedagoogiliste pädevustega õpetaja mudel toetada eestikeelsele õppele üleminekut, kuid see ei ole ainus ega kõikidele pidajatele sobiv lahendus.

Alusharidusseadus jätab rühma töökorralduse valiku pidaja ja lasteaia juhi otsustada, sealhulgas personali koosseisu kujundamise. Seetõttu sõltub tulemuslikkus eelkõige inimestest ning lasteaia juhi ülesanne ja vastutus on valida igale ametikohale sobivad töötajad ja kujundada toimiv meeskond. Seejuures on oluline silmas pidada eesmärki – luua lastele selline õpi- ja mängukeskkond, mis neid eesti keelt kasutama motiveeriks, mis ei sõltu üksnes õpetaja keeleoskuse tasemest, vaid sellest, kuivõrd teadlikult on õpitegevused ja mäng kavandatud laste üldise ja keelelise arengu seisukohast.

Riigi roll on luua üldised tingimused ja toetada kvalifitseeritud tööjõu olemasolu, samal ajal kui pidaja vastutab ressursside ja konkreetsete töökorralduslike lahenduste eest.

5. Kas Teie hinnangul väärtustatakse Eestis koolieelset haridust ja lasteaedade töötajate panust eestikeelsele haridusele üleminekul piisavalt nii riiklikus poliitikas kui ka avalikus kommunikatsioonis?

Koolieelset haridust ja lasteaedade töötajate panust eestikeelsele haridusele üleminekul väärtustatakse väga kõrgelt. Riiklikus poliitikas on koolieelse hariduse roll muutunud nähtavamaks ning järjest enam teadvustatakse, et lapse keeleline areng, turvatunne ja valmisolek eestikeelses õpikeskkonnas hakkama saada kujunevad juba varases eas.

Lasteaedade töötajatel on selles protsessis väga oluline roll. Nad toetavad laste igapäevast keeleõpet, loovad turvalise ja kaasava eestikeelse keskkonna, teevad koostööd peredega ning aitavad lastel järk-järgult kohaneda eestikeelse haridusega ning valmistavad lapsi ette 1. klassi minekuks. See panus on sisuline ja pikaajalise mõjuga.

Avalikus kommunikatsioonis ja meedias on samuti näha, et teemat käsitletakse varasemast rohkem ning lasteaedade roll eestikeelsele haridusele üleminekul on muutunud avalikkusele paremini nähtavaks. Positiivne on, et üha enam räägitakse mitte ainult koolidest, vaid ka alushariduse tähtsusest, õpetajate professionaalsusest ja laste toetamise vajadusest.

Haridus- ja Teadusministeeriumil on regulaarne koostöö ja infovahetus [Eesti Lasteaednike Liidu](#) ja [MTÜ Eesti Alushariduse Juhtide Ühendusega](#).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristina Kallas
minister

Helna Karu
735 0108
helna.karu@hm.ee